

Локшина Олена Ігорівна

доктор педагогічних наук, професор

завідувач відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

НОВИЙ ПОГЛЯД НА ОСВІТУ ХХІ СТОЛІТТЯ: ГЛОБАЛЬНИЙ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ, УКРАЇНСЬКИЙ ВИМІРИ

Акцентовано, що в умовах глобалізаційних викликів сучасності світова спільнота знаходиться у перманентному пошуку варіантів та інструментів подолання проблем, оновлення теоретичних засад і практичних підходів до організації освіти.

Розкрито, що у 2015 р. ЮНЕСКО, ґрунтуючись на своїх попередніх ключових концептах – «Вчитися бути» (доповідь Е. Фора, 1972) та «Освіта: прихований скарб» (доповідь Ж. Делора, 1996), запропонувала світу нове бачення алгоритму розбудови освіти у документі «Переосмислюючи освіту: освіта як загальне благо?». Наголошуючи на потребі переосмислення цілей освіти та організації освітніх систем, ЮНЕСКО позиціонує освіту як рушійну силу стійкого розвитку та ключ до побудови кращого світу. Трансформація освітнього ландшафту обумовлює необхідність переходу до відкритих і гнучких систем освіти для навчання протягом життя при збереженні гуманістичного підґрунтя.

Охарактеризовано сутнісне бачення розбудови освіти у швидкозмінному контексті Європи, представленому у засадничому документі Європейської Комісії «Переосмислюючи освіту: інвестуючи у навички для кращих соціально-економічних результатів» (2012). Розглядаючи освіту як необхідну умову для економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності, ЄС закликає держави-члени зосередити увагу на формуванні навичок, необхідних для життя і кар'єри у ХХІ ст. – трансверсійних навичок/ключових компетентностей (передусім підприємливість, STEM навички, здатність спілкуватися іноземними мовами), професійних навичок.

Підкреслено, що новий Закон України «Про освіту» (2017) проголошує європейський вектор розвитку української освіти на засадах людиноцентризму, спрямовує освітні реформи на гармонізацію національної системи освіти з кращими взірцями зарубіжжя.

Зроблено висновок про спільність трансформацій в освіті країн у світовому, європейському вимірах. Наголошено на важливості подальшої синхронізації засадничих засад розвитку національної освіти з європейським та світовим освітніми векторами.